

Brussel, 11 december 1996.

H.R.F./Fin./96-5

**ADVIES VAN DE AFDELING "FINANCIERINGSBEHOEFTE VAN DE OVERHEID"
M.B.T. DE DEFINITIEVE RESPONSABILISERINGSBIJDRAGE 1995 EN 1996**

1. Opdracht.

Met zijn brief van 16 september laatstleden, vraagt de Heer Colla, Minister van Pensioenen de Afdeling om advies m.b.t. de definitieve responsabiliseringsbijdrage voor 1995 en 1996.

Bedoelde responsabiliseringsbijdrage werd ingesteld door de bijzondere wet van 27 april 1994 (B.S. 25.05.1994).

2. Voorafgaande bemerkingen.

De Afdeling benadrukt dat zij, alhoewel aangewezen door de bijzondere wet, niet over de nodige middelen beschikt om deze opdracht op een correcte en niet-weerlegbare wijze uit te voeren.

In haar functie is het de Afdeling daardoor alleen mogelijk om een evaluatie te maken van de argumentatie m.b.t. sommige discussiepunten die er tussen de Federale Overheid en een Gemeenschap of een Gewest rijzen. Een punctuele verificatie van de cijfers is om verschillende redenen onmogelijk. Zo werd door de bijzondere wet aan de Afdeling o.a. geen inzagerecht toegekend waardoor een werkelijke verificatie onmogelijk is.

In die context is dit advies noodgedwongen beperkt tot de vaststelling van een aantal randvoorwaarden binnen dewelke de vooropgestelde parameterwaarden en coëfficiënten, die de responsabiliseringsbijdrage bepalen, bekomen werden.

3. *Vaststellingen m.b.t. de definitieve responsabiliseringsbijdrage voor 1995 en 1996.*

In uitvoering van de wet dient de Afdeling een advies te geven over 3 elementen.:

3.1. *De vaststelling van de bijdragevoet (art. 3).*

De bijdragevoet wordt bepaald door de verhouding : pensioenmassa/loonmassa.

De vaststelling van **de pensioenmassa** steunt voor 1990 op de budgettaire aanrekeningen, voor de periode 1991-1995 op de werkelijke uitgaven.

Zoals uit de gedetailleerde berekeningsstaat evenwel kan worden afgeleid (pg. 9) wordt de door de wet van 30 maart 1994 ingestelde solidariteitsafhouding op de pensioenen vanaf 1995 in mindering gebracht van de totale pensioenuitgaven. Aldus wordt afgeweken van artikel 6, § 2, eerste lid, 4° van de bijzondere wet van 27 april 1994 tot instelling van een responsabiliseringsbijdrage. Daarin werd m.n. voorzien dat de verrekening van bijkomende lasten of besparingen ingevolge wijziging van de pensioenwetgeving diende te gebeuren n.a.v. de bepaling van de fictieve theoretische pensioenmassa. Deze rekenmodaliteit blijft evenwel zonder gevolgen voor het uiteindelijke resultaat.

Geen van de betrokken Gemeenschappen of Gewesten heeft deze massa's ter discussie gesteld. Er mag daarom worden aangenomen dat deze op een aanvaardbare wijze werden bepaald.

De loonmassa kan door de Federale Overheid alleen op basis van de gegevens van het Fonds voor Overlevingspensioenen (FOP), het enige centraal beschikbare element, bepaald worden. De rekeningen van het FOP zijn evenwel slechts goedgekeurd door het Rekenhof tot 1990. De gegevens van de jaren 1991-1993 zijn gebaseerd op effectieve realisaties die in het kader van de rekeningaflegging nog moeten goedgekeurd worden door het Rekenhof. Ze kunnen om die reden niet als absoluut vaststaand beschouwd worden. De gegevens voor de jaren 1994-1995 steunen op de tot op heden gekende realisaties.

Op het vlak van de loonmassa blijken geen verschillende interpretaties meer te bestaan.

3.2. *De coëfficiënten voor de vaststelling van de fictieve theoretische pensioenmassa (art. 6 § 2).*

Het indexcijfer van de consumptieprijzen werd verrekend volgens de geldende principes en met de correcte coëfficiënten. Door het feit dat sommige pensioenen vooraf (eerste dag van de maand) en andere achteraf (laatste dag van de maand) betaald worden diende een gewogen index berekend te worden. Die werkwijze is niet expliciet in de wet voorzien, maar sluit volgens de Afdeling aan bij de geest van de wet.

De volume-index gaat uit van het gemiddeld aantal uitbetaalde pensioenen in een burgerlijk jaar zoals medegedeeld door de Federale Overheid. De deelgebieden hebben de vooropgestelde aantallen niet betwist.

Voor de bepaling van *de factor perequatie* dienden een aantal hypothesen te worden gehanteerd.

De Afdeling stelt vast dat er m.b.t. in aanmerkingneming van de weddeverhogingen, die enerzijds een gevolg zijn van het K.B. van 22 mei 1992 en anderzijds voortvloeien uit de voorschotten (2%) die op 1 januari 1993 aan de niveaus 3 en 4 en op 1 juli 1993 aan niveau 2 en 2+ werden toegekend, een consensus is bereikt m.b.t. de verrekening ervan.

Bovendien heeft de uitvoering van een perequatie ook nog gevolgen tijdens verschillende jaren na de effectieve inwerkingtreding ervan. Dit maakt dat de perequatiefactor voor verschillende jaren in het verleden dient aangepast te worden. Aangezien de wet (art. 6 § 2) alléén toelaat om bij de vaststelling van de definitieve responsabiliseringsbijdrage het laatste jaar te herzien, heeft de administratie de recentste perequatieparameters gebruikt. Alhoewel de Vlaamse Gemeenschap de representativiteit van het aantal pensioenen dat in rekening genomen werd om deze factor te bepalen betwist, is de Afdeling van oordeel dat er -binnen het kader van de huidige wet- op een aanvaardbare wijze werd rekening gehouden met de op het ogenblik beschikbare elementen.

De factor reglementering steunt op de gegevens die door de Federale Overheid werden meegedeeld. De technische bepaling verliep volgens dezelfde procedure als voor de perequatiefactor.

De Afdeling heeft geen kennis gekregen van eventuele discussiepunten. Zij is dan ook van oordeel dat de coëfficiënten m.b.t. de factor reglementering aanvaard kunnen worden zoals ze in voorliggend dossier werden vastgesteld.

3.3. *De trekkingscoëfficiënten (art. 7, § 2 en 3).*

De definitieve vaststelling van de responsabiliseringsbijdrage 1995 en 1996 houdt rekening met het impact dat de bevoegdheidsoverdrachten tussen de Overheden uitoefent op die trekkingscoëfficiënten.

De Afdeling neemt evenwel kennis van de overeenkomst die bereikt werd tijdens de vergadering van 10 oktober 1996 tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Federale Overheid. Uit de meegedeelde informatie m.b.t. de werkelijke loonlast was immers gebleken dat deze in zeer beperkte mate afweek van de cijfers waarop deze berekeningen gebaseerd zijn. De Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest hebben zich evenwel akkoord verklaard met de niet-herrekening van de trekkingsrechten. Bovenstaande elementen hebben geen invloed op de trekkingsrechten van de andere deelgebieden zodat de Afdeling de voorliggende coëfficiënten kan aanvaarden.

4. *De definitieve responsabiliseringsbijdragen 1995 en 1996 (art. 9 en 10, §1).*

Rekening houdend met de hiervoor gemaakte opmerkingen en op basis van de door de Administratie voor Pensioenen meegedeelde gegevens en het gemotiveerde antwoord van deze Administratie op de door de Gemeenschappen en de Gewesten gemaakte opmerkingen stelt de Afdeling dat de responsabiliseringsbijdragen, zoals bepaald in voorliggend dossier, aanvaard kunnen worden.

De definitieve responsabiliseringsbijdragen belopen aldus :

in BEF

	<i>1995 definitief</i>	<i>1996 definitief</i>
Vlaamse Gemeenschap	372.818.605	339.670.582
Franse Gemeenschap	344.155.256	401.496.824
Duitstalige Gemeenschap	16.028.475	17.210.895
Waals Gewest	48.142.097	94.653.269
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	2.736.282	3.192.961

5. *Besluit.*

De Afdeling stelt vast dat, met uitzondering van één deelgebied, de Gemeenschappen en de Gewesten hun opmerkingen bij de voorgestelde definitieve responsabiliseringsbijdragen tijdig hebben overgemaakt. Zij zag zich bijgevolg genoodzaakt, ondanks het herhaaldelijk aandringen bij het betrokken deelgebied, om haar advies te formuleren, rekening houdend met de op dit ogenblik beschikbare opmerkingen omtrent de toegepaste berekeningsmethode.

Met het oog op haar toekomstige adviezen omtrent de responsabiliseringsbijdragen verzoekt de Afdeling de Regering dringend alles in het werk te stellen opdat zij vóór het uitbrengen van haar advies zou kunnen beschikken over de gemotiveerde adviezen van de Gemeenschappen en de Gewesten. De Afdeling legt er nogmaals de nadruk op dat de bijzondere wet haar geen inzagerecht heeft toegekend in de rekeningen noch van de Federale Overheid, noch van de Gemeenschappen en de Gewesten. Daardoor is het onmogelijk een werkelijke verificatie uit te voeren. Bovendien zou het effectief uitoefenen van een dergelijke opdracht de oprichting van een administratieve cel vergen die al de controles en de ontwikkelingen op dit vlak zou kunnen volgen.

De Afdeling wijst er op dat in uitvoering van artikel 7 § 2 de trekkingscoëfficiënten van 1996 moeten aangepast worden teneinde de voorlopige responsabiliseringsbijdragen voor 1997 te kunnen bepalen. In de mate dat er desbetreffend geen akkoord wordt bekomen zal men zoals voor 1996 de fase van de voorlopige bijdragevaststelling opnieuw moeten overslaan. De Afdeling stelt vast dat dergelijke werkwijze niet strookt met de bijzondere wet.